05.04. 2009

LUSTER KOMMUNE 2009

Hjort i Gaupne

Status Gaupne

Luster kommune gir som dei siste to åra ut eigne korte rapportar over viltforvaltninga i kvar hjortesone. Dette vert gjort slik at de som jegerar og grunneigarar får tilgang til den same informasjonen som kommunen, og at me dermed kanskje kan få til ei endå betre avskytning og forvaltning. Det er også laga eit eige hefte om forvaltning og avskyting kommunen sett under eitt, som er meir omfattande og som de også bør sjå på. Dei ulike valda sin tildeling og avskyting dei siste tre åra ligg bakarst.

Verdiane knytt til hjortebestanden i sona er store både økonomisk og gjennom rekreasjon. Hjortekjøtet i 2008 er vurdert til rundt kr 91 000 for sona.

Jegerar og grunneigarar bør dermed sjå nytten av ei god og framtidsretta forvaltning av desse felles verdiane.

På dei neste sidene vil me både presentere og tolke statistikken som me har laga for sona.

For å samanlikne dykkar sone med andre område, bør de studere heftet "hjort i Luster kommune".

De vil få kjennskap til:

- *Historisk tildeling*
- *Historisk avskyting*
- *Jaktpreferanse*
- *Bestandssamansetjing*
- *Bestandsvekst*
- *Kor lenge de er på jakt*

Engjadalen

Tildeling

Figuren syner at både tildelinga og tildelingsfordelinga har variert dei siste åra. Dette skyldast at ein har endra på arealkravet bak kvart løyve i samsvar med kva ein har funne naudsynt etter varierande tettleik i ulike område.

I 2008 gjekk kommunen bort i frå eit tildelingsregime som opna for "frie" løyve og over til eit regime med kun spesifiserte løyver. Dei "frie" løyva i 2008 er fleirårige løyver til storvald i samsvar med bestandsplan.

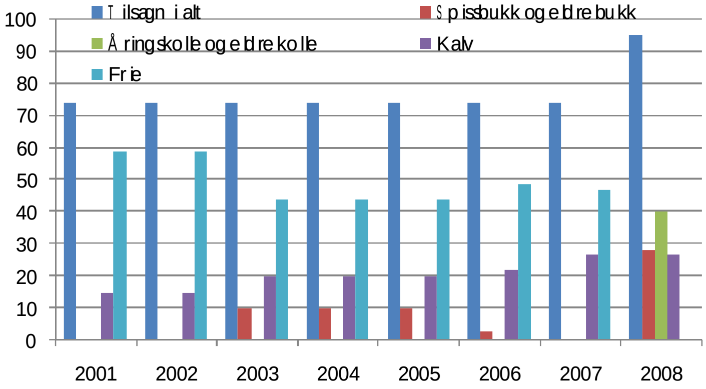

Endringa bort i frå frie løyve vart innført for å freiste å auke den retta avskytinga med vekt på kalvar og hodyr, sidan ein i 2008 hadde ei stor auke i totaltildelinga. Auka uttak av hodyr er viktig for å avgrense veksten i stamma, medan eit høgt uttak av kalv og ungdyr er viktig for kvaliteten og avkastninga til stamma.

I sona dykkar har me ingen storvald.

Avskyting

Utvida jakt, stor auke i tildeling og kanskje ein framleis aukande bestand har ført til eit nytt år med rekordavskyting i kommunen.

Dette gjeld ikkje for sona dykkar som hadde ein nedgong i fellinga. Fellingsprosenten er dermed nede på 20 %.

Med tanke på avskytingsfordelinga, kunne de ha auka uttaket av kalv og ungdyr.

Målsettinga er framleis ei avskyting på minst 60 % kalv og ungdyr, minst 20 % eldre hodyr og resten eldre hanndyr.

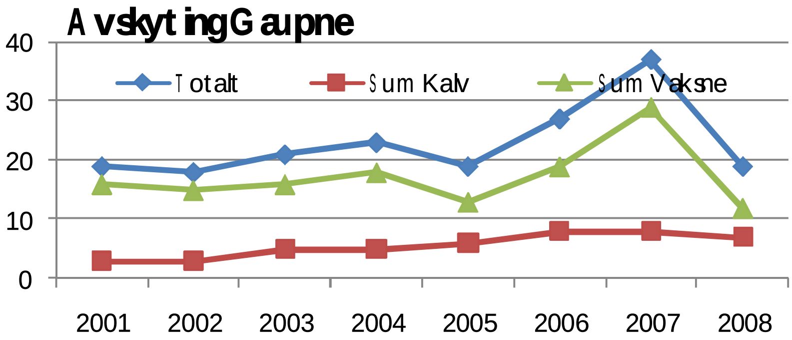

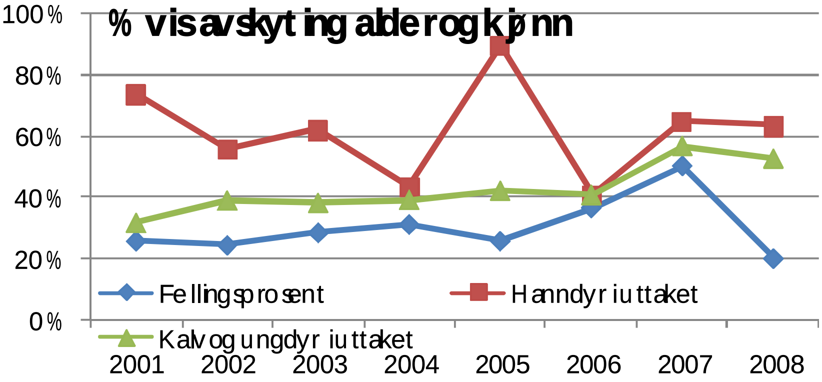

“Sett– hjort” - Korleis er hjortestamma?

I grafen til høgre har me sett på om sona føretrekk å skyte eldre hanndyr (om dei tek ut fleire enn ein kan forvente ut frå førekomsten etter ”sett – hjort”), eller om dei ”sparar” eldre hanndyr (tek ut færre enn ein kan forvente ut i frå observasjonane). Forklaringa til grafen er at alt over 100 % betyr at då vert eldre hanndyr føretrekt i meir eller mindre grad, medan alt under 100% betyr sparing av eldre hanndyr.

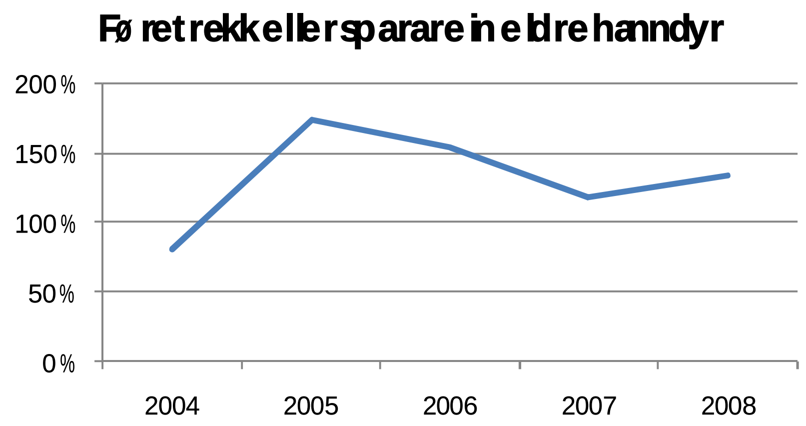

Sona Gaupne er i lag med sona Skjolden—Fortun, dei to sonene kor me ikkje kan sjå nokon endring til at ein forsøker å spare dei vaksne hanndyra. Dette er eit viktig arbeid sidan bukkane i snitt vert skote som 3.5 år medan dei må verte rundt 6 år før dei vert skikkeleg stor.

Grafen til høgre syner den observerte bestandssamansetninga. Ein ser kanskje ein endring mot færre eldre hanndyr i bestanden.

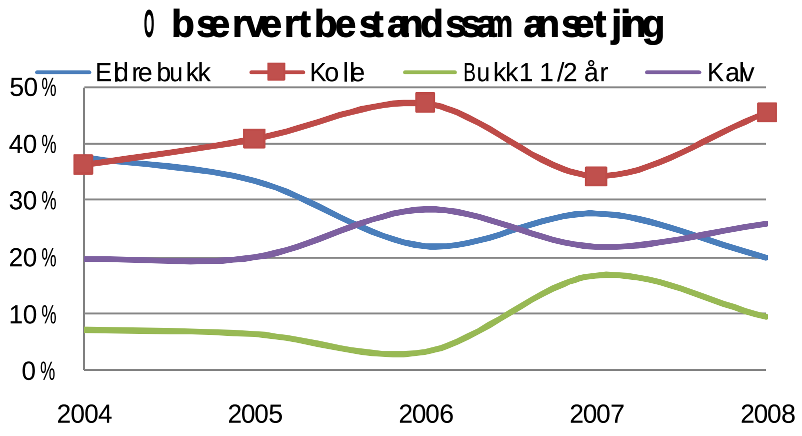

Denne grafen syner observerte dyr per jakttime per år i utmark. Det ser i følgje dette ut til at tettleiken har gått noko ned sidan 2006 i sona

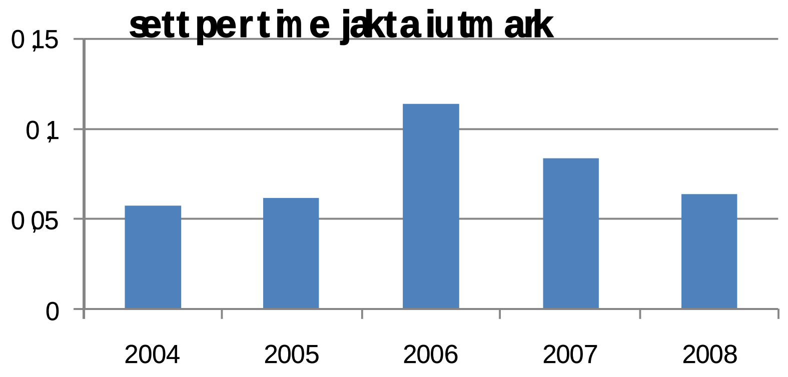

Jaktinnsatsen har vore stabil siste fem åra, med noko auke grunna utvida jakt i haust.

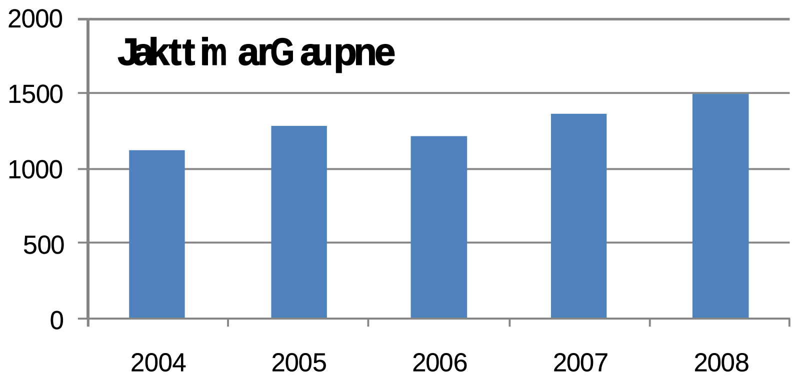

Fellingsdata

Hjort 2008

					Tilsagn						Fellingsresultat bukk			Fellingsresultat kolle			Fellingsstatistikk						
Sone	Valdnr	Valdleiar /ansvarleg	Areal	Arealkrav	Tilsagn i alt	Spissbukk og eldre bu	Åringskolle og eldre k	Kalv	Frie	Tildelt for år	Vaksen bukk	Spissbukk	Hannkalv	Vaksen kolle	Åringskolle	Hokalv	Totalt	Fellings%	Sum Kalv	Sum Vaksne	Hanndyr i uttaket	Kalv og ungdyr i uttak	Felt dyr per 1000 da
Gaupne	401	Steinar Molland	22523	750	30	9	13	8	0	2008	0	1	2	2	0	1	6	20 %	3	3	50 %	67 %	0,2
Gaupne	402	Erik Leirdal	15883	750	21	6	9	6	0	2008	2	0	0	0	0	0	2	10 %	0	2	100 %	0 %	0,1
Gaupne	403	Melchior Leirmo	3809	750	5	1	2	2	0	2008	1	0	1	0	1	0	3	60 %	1	2	67 %	67 %	0,7
Gaupne	404	Jarle Ruud	4055	750	5	1	2	2	0	2008	1	0	1	1	0	0	3	60 %	1	2	67 %	33 %	0,7
Gaupne	405	Svein Jarle Vigdal	6728	750	8	3	3	2	0	2008	0	0	1	0	0	0	1	13 %	1	0	100 %	100 %	0,1
Gaupne	406	Hans E. Prestegård	19750	750	26	8	11	7	0	2008	1	0	1	1	1	0	4	15 %	1	3	50 %	50 %	0,2
otalt Gaupne			72748		95	28	40	27	0		5	1	6	4	2	1	19	20 %	7	12	63 %	53 %	0,2
rosentfordeling						29 %	42 %	28 %			26 %	5 %	32 %	21 %	11 %	5 %							

Hjort 2007

					Tilsagn					Fellingsresultat hann			Fellingsresultat ho			Fellingsstatistikk						
Sone	Valdnr	Valdleiar /ansvarleg	Areal	Arealkrav	Tilsagn i alt	1,5 år og eldre hann	Kalv	Frie	Tildelt for år	Vaksne hanndyr	1,5 år hann	Hannkalv	Vaksne hodyr	1,5 år ho	Hokalv	Totalt	Fellings%	Sum Kalv	Sum Vaksne	Hanndyr i uttaket	Kalv og ungdyr i uttaket	Felt dyr per 1000 da
Gaupne	401	Henrik Røneid	22523	1000	22	0	8	14	2007	5	3	3	1	2	1	15	68 %	4	11	73 %	60 %	0,666
Gaupne	402	Erik Leirdal	15883	1000	15	0	5	10	2007	1	0	0	1	0	0	2	13 %	0	2	50 %	0 %	0,126
Gaupne	403	Melchior Leirmo	3809	1000	3	0	1	2	2007	0	1	0	0	1	1	3	100 %	1	2	33 %	#####	0,788
Gaupne	404	Jarle Ruud	4055	1000	4	0	2	2	2007	2	0	1	0	0	0	3	75 %	1	2	#####	33 %	0,74
Gaupne	405	Svein Jarle Vigdal	6728	1000	6	0	2	4	2007	0	2	0	0	0	0	2	33 %	0	2	#####	#####	0,297
Gaupne	406	Hans E. Prestegård	19750	1000	19	0	7	12	2007	2	1	1	1	3	1	9	47 %	2	7	44 %	67 %	0,456
Gaupne	407	Kåre Sandvik	2268	1000	2	0	1	1	2007	1	0	0	0	0	0	1	50 %	0	1	#####	0 %	0,441
Gaupne	408	Lars M. Hunshamar	3664	1000	3	0	1	2	2007	1	0	0	1	0	0	2	67 %	0	2	50 %	0 %	0,546
Totalt Gaupne			78680		74	0	27	47		12	7	5	4	6	3	37	50 %	8	29	65 %	57 %	0,47
Prosentfordeling						0 %	36 %	64 %		32 %	19 %	14 %	11 %	16 %	8 %							

Hjort 2006

					Tilsagn					Fellingsresultat hann			Fellingsresultat ho			Fellingsstatistikk						
Sone	Valdnr	Valdleiar /ansvarleg	Areal	Arealkrav	Tilsagn i alt	1,5 år og eldre hann	Kalv	Frie	Tildelt for år	Vaksne hanndyr	1,5 år hann	Hannkalv	Vaksne hodyr	1,5 år ho	Hokalv	Totalt	Fellingsprosent	Sum Kalv	Sum Vaksne	Hanndyr i uttaket	Kalv og ungdyr i uttaket	Felt dyr per 1000 da
Gaupne	401	Henrik Røneid	22523	1000	22	1	7	14	2006	4	0	1	4	0	3	12	55 %	4	8	42 %	33 %	0,53279
Gaupne	402	Erik Leirdal	15883	1000	15	1	4	10	2006	0	0	0	1	1	0	2	13 %	0	2	0 %	50 %	0,12592
Gaupne	403	Melchior Leirmo	3809	1000	3	0	1	2	2006	1	0	1	0	1	0	3	100 %	1	2	67 %	67 %	0,78761
Gaupne	404	Jarle Ruud	4055	1000	4	0	1	3	2006	0	0	0	1	0	0	1	25 %	0	1	0 %	0 %	0,24661
Gaupne	405	Svein Jarle Vigdal	6728	1000	6	0	2	4	2006	1	0	0	0	0	0	1	17 %	0	1	100 %	0 %	0,14863
Gaupne	406	Hans E. Prestegård	19750	1000	19	1	6	12	2006	2	0	0	0	1	2	5	26 %	2	3	40 %	60 %	0,25316
Gaupne	407	Kåre Sandvik	2268	1000	2	0	0	2	2006	0	0	0	0	0	0	0	0 %	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!	0
Gaupne	408	Lars M. Hunshamar	3664	1000	3	0	1	2	2006	1	0	0	1	0	1	3	100 %	1	2	33 %	33 %	0,81878
Totalt Gaupne			78680		74	3	22	49		9	0	2	7	3	6	27	36 %	8	19	41 %	41 %	0,34316
Prosentfordeling						4 %	30 %	66 %		33 %	0 %	7 %	26 %	11 %	22 %							